

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK DEN HAAG

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directie Voedsel, Dieren en
Consument**

Programma Duurzame
Voedselsystemen

Prins Clauslaan 8
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG
www.minInv.nl

T 070 378 6868
F 070 378 6113

Onze referentie
VDC 09.14

Uw referentie
2009Z20560

Datum 28 december 2009

Betreft Kamervragen over de ethische uitdagingen in de landbouw

Geachte Voorzitter,

Hierbij stuur ik u, mede namens de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) en de minister voor Ontwikkelingssamenwerking (OS), de antwoorden op de vragen van het lid Thieme (PvdD) over ethische uitdagingen in de landbouw.

1

Kent u het bericht "Landbouw staat voor ethische uitdagingen"?¹

Ja.

2

Deelt u de mening van professor Korthals dat de landbouw- en voedselproductie niet voldoet aan de ethische eis van duurzaamheid, dat deze de kloof vergroot tussen arm en rijk en bijdraagt aan ongezond gedrag van consumenten? Zo nee, waarom niet en waarop baseert u zich daarbij?

3

Deelt u de mening van professor Korthals dat de landbouwsector een verkleining van de ecologische voetafdruk als belangrijke uitdaging zou moeten beschouwen? Zo ja, op welke termijn en wijze wilt u de landbouwsector overtuigen van de noodzaak om op dit terrein concrete resultaten te boeken? Zo nee, waarom niet?

4

Deelt u de mening van professor Korthals dat de landbouwsector de vragen wat mondiale duurzame productie en wat rechtvaardige internationale handel kunnen betekenen, en van wie de aarde, de genen en de natuur zijn, als belangrijke uitdagingen zou moeten beschouwen?

Leven
van het land,
geven
om natuur.

¹ MD Weekly, oktober 2009

<http://www.mdweekly.nl/921005/landouw-staat-voor-ethische-uitdagingen>

Zo ja, op welke termijn en wijze wilt u de landbouwsector overtuigen van de noodzaak om op dit terrein concrete resultaten te boeken? Zo nee, waarom niet?

5

Deelt u de mening van professor Korthals dat de landbouwsector de ethisch gezien wenselijke co-existentie van divergerende waarden en convergerende technologieën als een belangrijke uitdaging zou moeten beschouwen? Zo ja, op welke termijn en wijze wilt u de landbouwsector overtuigen van de noodzaak om op dit terrein concrete resultaten te boeken? Zo nee, waarom niet?

6

Deelt u de mening van professor Korthals dat de landbouwsector de voedingsconsumptie en de rol van supermarkten daarbij, en ten slotte de rol van de overheid bij duurzame, armoede reducerende en kwalitatieve voedingsproductie, als een belangrijke uitdaging zou moeten beschouwen? Zo ja, op welke termijn en wijze wilt u de landbouwsector overtuigen van de noodzaak om op dit terrein concrete resultaten te boeken? Zo nee, waarom niet?

Het is duidelijk dat de mondiale landbouw- en voedselproductie een enorme duurzaamheidopgave heeft. Om die reden is het thema 'Biodiversiteit, Voedsel en Vlees' een van de speerpunten van de Kabinetsbrede Aanpak Duurzame Ontwikkeling (KADO). Het kabinet werkt via een breed pakket aan een duurzamer mondiaal voedselsysteem en een mondiale koploperspositie voor Nederland op het gebied van duurzaam voedsel. Daarbij spelen de ecologische voetafdruk en rechtvaardige handel een centrale rol. De filosofie van het kabinet daarbij is partnerschap: tussen ketenpartijen, overheid, maatschappelijke organisaties, en tussen Nederland en internationale partners. De Nederlandse landbouwsector speelt in dit partnerschap een actieve rol en is zich bewust van de mondiale opgave. Dit bewustzijn blijkt onder meer uit concrete afspraken en initiatieven zoals het Convenant Verduurzaming Dierlijke Producten en de Uitvoeringsagenda Duurzame Veehouderij. Ook neemt de sector zelf diverse initiatieven.

7

Kunt u uiteenzetten of bovengenoemde aspecten onderdeel uitmaken van de ethiektraining die vijftig LNV-ambtenaren krijgen, ²⁾ en in welke mate dat het geval is?

8

Kunt u toelichten welke selectiecriteria gehanteerd zijn om te bepalen welke ambtenaren de ethiektraining mogen volgen en waarom het aantal tot vijftig beperkt is? Bent u bereid dit aantal uit te breiden? Zo ja, op welke termijn en wijze? Zo nee, waarom niet?

Directie Voedsel, Dieren en Consument
Programma Duurzame Voedselsystemen

Datum
28 december 2009

Onze referentie
VDC 09.14

² Reformatorisch Dagblad, 21 oktober 2009: "Ambtenaren van LNV volgen ethisch training"
<http://www.refdag.nl/artikel/1440143/Ambtenaren+LNV+volgen+training.html>

9

Bent u van mening dat een kennisdeficiëntie op het gebied van ethiek slechts voor vijftig LNV-ambtenaren geldt, of is er een andere reden de training slechts aan een beperkt aantal ambtenaren aan te bieden?

De ethiektraining wordt in eerste instantie gegeven aan beleidsmedewerkers die zich bezighouden met de vraagstukken die spelen in het kader van de Uitvoeringsagenda Duurzame Veehouderij, de Nota Dierenwelzijn en de Nationale Agenda Diergezondheid. De training heeft als doel om de kennis van beleidsmedewerkers over ethiek te vergroten en om beleidsmedewerkers in staat te stellen om de ethische dimensie in hun werk te kunnen hanteren op een manier die recht doet aan de diversiteit in de samenleving. Daarbij komt ook het ethisch toetsingskader aan de orde, zoals dat is gepresenteerd in de nota naar aanleiding van het verslag betreffende de Wet dieren (TK vergaderjaar 2008-2009, 31389, nr. 9). Na de training van deze eerste groep beleidsmedewerkers wordt bekeken of de training ook breder in het departement wordt aangeboden.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit,

G. Verburg

**Directie Voedsel, Dieren en
Consument**
Programma Duurzame
Voedselsystemen

Datum
28 december 2009

Onze referentie
VDC 09.14